

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

КОМІТЕТУ З ПИТАНЬ МИТНОГО
ТА ПОДАТКОВОГО ПРАВА

За 2021 рік

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ.....	3
2. СКЛАД КОМІТЕТУ.....	4
3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ.....	4
4. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЦО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ.....	9
5. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЦО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ.....	10
6. ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ У СФЕРІ АНАЛІЗУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ, ЗАУВАЖЕНЬ, ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДАЦІЙ, ЕКСПЕРТНИХ ДУМОК.....	10
7. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ.....	12

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет з питань митного та податкового права є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України відповідно до рішення Ради адвокатів України №51 від 12.04.2019.

Основною метою діяльності Комітету з питань митного та податкового права є: забезпечення захисту податкових прав та інтересів адвокатів, активна участь адвокатської спільноти у митних та податкових взаємовідносинах, вплив адвокатів на митну та податкову політику держави, запуск на базі НААУ платформи для виявлення проблемних питань у митних і податкових питаннях і формування адвокатами єдиної практики застосування законодавства у профільному напрямі, організація публічних заходів із залученням фахівців галузі та представників адвокатської спільноти.

Основними завданнями Комітету є:

- ▶ розробка та/або аналіз проектів нормативно-правових актів у сфері митного та податкового права, доповнень до чинних нормативно-правових актів, які спрямовані на покращення захисту прав суб'єктів митних і податкових правовідносин;
- ▶ взаємодія з органами законодавчої, виконавчої та судової влади у питаннях захисту митних і податкових прав адвокатів та їхніх клієнтів;
- ▶ проведення семінарів і конференцій щодо застосування митного та податкового законодавства;
- ▶ забезпечення нагляду над однорідністю практики застосування митних і податкових нормативно-правових актів;
- ▶ залучення до вирішення проблемних питань фахівців з різних сфер економіки;
- ▶ аналіз актуальних питань і вивчення їх впливу на правовідносини платників податків з податковими органами;
- ▶ розробка та поширення методичних та аналітичних матеріалів для адвокатів, які практикують у галузі митного та податкового права;
- ▶ міжнародне співробітництво у сфері податкового та митного права;
- ▶ підвищення кваліфікації адвокатів за напрямом роботи Комітету;
- ▶ об'єднання на базі комітету спеціалістів і лідерів національного ринку, що практикують у сфері податкових і митних правовідносин;
- ▶ співпраця з громадськими об'єднаннями та іншими недержавними організаціями з метою підготовки пропозицій щодо розв'язання суспільно важливих питань у сфері податкових і митних правовідносин;
- ▶ формування узагальнень практики діяльності податкових і митних органів в сфері реалізації податкової та митної політики;
- ▶ співпраця із засобами масової інформації щодо обговорення актуальних питань.

2. СКЛАД КОМІТЕТУ

Головою Комітету призначений **Воронін Яків Геннадійович**, розпорядженням Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України від 25 листопада 2019 року №195.

Заступник Голови Комітету:

- 1** Кальницька Ірина Сергіївна
- 2** Юровський Дмитро Борисович

Члени Ради Комітету:

- 1** Леус Ганна Олексіївна
- 2** Нараєвська Ірина Леонтіївна
- 3** Педак Сергій Володимирович
- 4** Савош Едуард Ігорович
- 5** Сулима Олена Олександрівна
- 6** Ткаченко Артем Васильович

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

У 2021 році Комітетом проведено загалом 3 засідання.

23 лютого 2021 року в НААУ відбулося відкрите засідання, присвячене обговоренню податкових змін 2021 року. Модераторами та спікерами заходу виступили: **Яків Воронін**, Голова Комітету, та **Ірина Кальницька**, заступниця Голови Комітету.

Під час заходу доповідачі проаналізували вплив доведення контролюючими органами наявності вини та умислу в діях платників податків і положення законодавства, що додатково захищають платників податків. Прокоментували нові норми, що регулюють відповідальність контролюючих органів.

Також адвокати приділили окрему увагу нормам Податкового кодексу України, які дозволяють їх множинне трактування. І наостанок обговорили контрзаходи адвокатів під час податкових перевірок платників акцизного податку та суб'єктів господарювання, які здійснюють зберігання пального для власних потреб.

8 квітня 2021 року в НААУ відбулося відкрите засідання на тему «Податкова амністія чи безподаткова ліквідація контрольованих іноземних компаній».

Модератором заходу виступив **Яків Воронін**, Голова Комітету. Запрошеним спікером був **Едуард Голодницький** – адвокат з міжнародного права, Президент ІАА.

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

Під час прямого ефіру надали відповіді на такі питання:

- ▶ Ставки спецзбору та чи потрібно сплачувати військовий збір?
- ▶ Як амністувати готівку та золото, позичену готівку, нерухомість, корпоративні права?
- ▶ Які активи отримають «нульову» ставку і чому ця норма потребує доопрацювання?

- ▶ Чи підпадають під амністію співучасники податкових схем з виплатою зарплати у «конверті»?
- ▶ Чи впливає податкова амністія на спрощення банківського комплаєнсу щодо спеціальних рахунків?
- ▶ Безподаткова ліквідація контрольованих іноземних компаній.
- ▶ Порівняння умов по податках та боротьба з легалізацією грошових коштів.

За результатами проведеної зустрічі доповідачі вирішили продовжити публікацію ефірів, щоб тримати адвокатів у курсі актуальних податкових новин.

28 вересня відбулося засідання Ради Комітету з питань митного та податкового права НААУ, під час якого:

- ▶ Ставки спецзбору та чи потрібно сплачувати військовий збір?
- ▶ Як амністувати готівку та золото, позичену готівку, нерухомість, корпоративні права?
- ▶ Які активи отримають «нульову» ставку і чому ця норма потребує доопрацювання?

Проведені за ініціативою Комітету заходи протягом 2021 року

1. У 2021 році члени Комітету активно долучилися до організації заходів для адвокатів. Загалом за 2021 рік було проведено 6 заходів, серед яких:

12 березня 2021 року в НААУ за ініціативою Комітету з питань митного та податкового права спільно з Радою бізнес-омбудсмена онлайн зустріч на тему «Скарги бізнесу, пов'язані з карантинними обмеженнями: досвід РБО».

Модератором заходу виступила **Ірина Кальницька** – адвокат, заступниця Голови Комітету; як доповідачі участь узяли **Олена Чорна та Юлія Михайлюк** – інспектори Ради бізнес-омбудсмена.

Під час дискусії інспектори РБО розказали, з якими проблемами підприємці зверталися до Ради бізнес-омбудсмена в частині карантинних обмежень, а також висвітлили питання динаміки й особливостей розгляду скарг бізнесу у звичайний та кризовий роки;

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

12 квітня за ініціативою Комітету в НААУ відбувся **фаховий круглий стіл**, присвячений **Закону України «Про Бюро економічної безпеки України»**.

Модератором круглого столу був **Яків Воронін**, адвокат, д. ю. н., Голова Комітету з питань митного і податкового права НААУ.

Спікерами були:

Дмитро Юровський – заступник Голови Комітету з питань митного і податкового права НААУ;

В'ячеслав Некрасов – д. ю. н., експерт у галузі фінансової безпеки, професор Університету державної фіскальної служби України.

Предметом жвавого обговорення між учасниками стали проекти змін до ст. 212 «Ухилення від сплати податків» Кримінального кодексу України та запровадження ст. 222-2 «Шахрайство з податком на додану вартість» Кримінального кодексу України;

A promotional banner for a webinar. It features the logo of the Committee on Customs and Tax Law of the National Association of Lawyers of Ukraine (НААУ) on the left. The text includes: 'Facebook Національної асоціації адвокатів України', '14 ЛИПНЯ початок: 14:00', 'Захід не передбачає обов'язкової реєстрації', 'Вебінар на тему: ОПОДАТКУВАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ', 'LIVE WEBINAR', and two speakers: 'СПІКЕР ЯКІВ ВОРОНІН Адвокат, Голова Комітету з питань митного та податкового права НААУ' and 'СПІКЕР ВАЛЕНТИН ГВОЗДІЙ Адвокат, Заступник Голови Національної асоціації адвокатів України, керуючий партнер GOLAW'. The background has a blue and white wavy pattern.

14 липня за ініціативою Комітету в НААУ відбувся вебінар на тему **«Оподаткування адвокатської діяльності»**.

Спікери:

Валентин Гвоздй – адвокат, заступник Голови Національної асоціації адвокатів України, керуючий партнер GOLAW;

Яків Воронін – адвокат, Голова Комітету з питань митного та податкового права НААУ.

Питання для обговорення:

- ▶ створення чіткої системи оподаткування адвокатської діяльності;
- ▶ проблематика сплати ЄСВ під час здійснення адвокатської діяльності;
- ▶ одночасне перебування фізичної особи в трудових відносинах та здійснення незалежної професійної діяльності – сплата ЄСВ;
- ▶ перебування на обліку у податковій адвоката, зареєстрованого одночасно як самозайнята особа та фізична особа – підприємець;
- ▶ сплата ЄСВ в разі зупинення адвокатської діяльності;

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

16 вересня за ініціативою Комітету в НААУ відбувся вебінар на тему «Практика РБО: податкові перевірки».

Спікерами заходу виступили:

Яків Воронін – Голова Комітету;

Володимир Забудський та Юліана Ревюк – інспектори Ради бізнес-омбудсмена;

Ірина Станіславська – директорка з комунікацій Ради бізнес-омбудсмена, долучилася до модераторки заходу.

Володимир Забудський та Юліана Ревюк розповіли про роль Ради бізнес-омбудсмена у досудовому врегулюванні податкових спорів.

За 6 років роботи РБО отримала 5761 скаргу з податкової тематики, що становить 59 % всіх звернень. При цьому за неповний третій квартал 2021 року частка податкових питань зросла вже до 66 %.

Другим найбільш розповсюдженим предметом звернень бізнесу є податкові перевірки. За 7 місяців 2021 року ДПС провела вже 6421 перевірку та 6,2 млрд нарахувань. Це означає, що лише за сім місяців 2021 року кількість проведених перевірок і зроблених нарахувань майже дорівнює показникам за увесь 2020 рік.

Результати підрахунків демонструють, що середня вага податків перевірки для платника збільшилася за чотири роки не так вже й суттєво: на 35 %, і тепер становить майже 1 млн гривень.

Але при цьому:

- ▶ середня сума нарахувань за результатами позапланової перевірки зменшилася майже вдвічі;
- ▶ середня сума нарахувань за результатами планової перевірки зросла майже в шість разів.

Перевірок стає менше по кількості, але їхня ціна для платників, особливо якщо йдеться про планові, зростає. До РБО усе частіше надходять скарги на результати планових перевірок, які містять велику кількість, іноді десятки епізодів і великі суми нарахувань.

Яків Воронін зауважив, що підготовка до податкової перевірки є найкращою тактикою захисту. Адже заздалегідь виявлені ризики можна пропрацювати і мінімізувати їх питому вагу.

Запис події можна переглянути за [посиланням](#);

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2021 РОКУ

5 жовтня в НААУ відбувся вебінар на тему «Практика РБО: реєстрація податкових накладних».

Спікери: Володимир Забудський та Василь Суховий – інспектори Ради бізнес-омбудсмена; **Ірина Нараєвська** – член Комітету.

Модерували захід Яків Воронін – Голова Комітету та **Ірина Станіславська** – директорка з комунікацій РБО.

Зокрема, під час заходу розглянули: розблокування податкових накладних, реєстрація яких була зупинена, у позасудовому порядку (через комісії регіонального та центрального рівнів); подання та врахування таблиць даних платників податків як спосіб уникнути зупинення реєстрації податкових накладних у майбутньому; включення та виключення платників податків з переліків ризикових; виконання судових рішень, які зобов'язують податкові органи зареєструвати податкові накладні;

6 жовтня за ініціативою Комітету відбувся «Tax and customs law days».

Спікерами виступили адвокати, члени Комітету:

Яків Воронін, Ганна Леус, Ірина Кальницька, Олена Сулима, Ірина Нараєвська.

Під час заходу було розглянуто питання, що стосуються: особливостей оскарження податкового повідомлення-рішення під час карантину; операцій з нерезидентами; судового захисту у податкових спорах; зупинення реєстрації податкових накладних/розрахунків коригувань. Роль адвоката у процесі «розблокування», а також актуальні питання «податкової амністії»;

10 листопада за ініціативою Комітету в НААУ відбувся вебінар на тему «Практика РБО: кримінальні провадження у сфері оподаткування».

Спікер: Олексій Співак – інспектор Ради бізнес-омбудсмена.

Модератор: Яків Воронін – Голова Комітету з питань митного та податкового права НААУ.

Були обговорені особливості розгляду РБО скарг бізнесу в кримінальних провадженнях у сфері оподаткування.

Також представники РБО поділилися досвідом взаємодії з правоохоронцями під час розслідування податкових злочинів і надали рекомендації, як захиститися від зловживань з боку правоохоронних органів.

4. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

За ініціативою Комітету з питань захисту бізнесу та інвесторів, що діє в складі НААУ, **11 травня 2021 року** НААУ відбувся круглий стіл на тему «Президентський Законопроект №5420. Криміналізація відповідальності за контрабанду: аргументи за чи проти».

Модераторами заходу виступили: **Сергій Хільченко** – Голова Комітету з питань захисту бізнесу та інвесторів, що діє у складі НААУ, та **Олександр Світличний** – член вищевказаного Комітету.

Спікерами на заході були:

Дмитро Луценко – член Комітету з питань захисту бізнесу та інвесторів, що діє у складі НААУ, експерт з правових питань Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів, експерт з правових питань Українського інституту майбутнього;

- ▶ Яків Воронін – Голова Комітету з питань митного та податкового права НААУ;
- ▶ Юрій Бауман – Голова Комітету з адміністративного права та процесу, заступник Голови Комітету з кримінального права та процесу НААУ;
- ▶ Злата Симоненко – радник практики «Кримінально-правовий захист» ЮК «Саєнко Харенко»;
- ▶ Олексій Дірочка – радник Голови Державної митної служби України.

Під час заходу учасники обговорили основні положення законопроекту «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів» (реєстр. №5420 від 23.04.2021), ініційованого Президентом України.

Учасники навели аргументи за та проти розширення переліку діянь, які можуть бути кваліфіковані як контрабанда, та розглянули питання необхідності запровадження інституту кримінальної відповідальності за контрабанду товарів, контрабанду підакцизних товарів, недостовірне декларування товарів.

5. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЩО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ

Дмитро Юровський підготував статтю на тему [«Як преференції у торгівлі з ЄС перетворились на проблему українського імпортера або що робити, якщо ваш європейський постачальник виявився недобросовісним у застосуванні Угоди про асоціацію»](#).

Яків Воронін підготував статтю на тему [«Чи потрібно сплачувати ПДФО під час внесення застави за підозрюваного?»](#).

Яків Воронін написав статтю: «Щомісячна податкова звітність підприємців: кому це вигідно».

«Уряд збирається суттєво змінити порядок податкової звітності для усіх вітчизняних суб'єктів господарювання. Ця урядова ініціатива вже викликала широкий громадський резонанс. Свої погляди на запропоновані зміни в законодавстві «ФАКТAM» вже повідомили економічні експерти. Сьогодні ми дізнаємось думку юристів».

Яків Воронін [розповів про особливості захисту бізнесу в податковій сфері](#).

6. ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ У СФЕРІ АНАЛІЗУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ, ЗАУВАЖЕНЬ, ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДАЦІЙ, ЕКСПЕРТНИХ ДУМОК

Так, на початку березня Комітет опрацював лист ДПС України щодо надання пропозицій до переліку витрат, які можуть бути враховані при визначенні сукупного чистого доходу осіб, що провадять незалежну адвокатську діяльність.

За результатами опрацювання, НААУ дійшла висновку, що найкращим буде рішення про розширення переліку витрат, які можуть бути враховані при визначенні сукупного чистого доходу адвокатів.

При цьому базова ідея зведена до того, що у питанні належності до складу адвокатських витрат має бути дотримано такі базові умови: перелік витрат повинен бути примірним як орієнтир для адвокатів та податкових органів і містити невичерпний перелік таких витрат.

Як зазначено в листі: «Окрім розширеного переліку витрат, які можуть бути враховані при визначенні сукупного чистого доходу адвокатів, мають також враховуватися інші витрати, які пов'язані з організацією діяльності адвоката та здійсненням адвокатської діяльності в Україні»

[Ознайомитися детальніше можна за посиланням](#)

Також Комітетом було розглянуто звернення адвоката з проханням посприяти у вирішенні проблемних питань під час підготовки нормативно-правових актів і тих, що вже прийняті щодо оподаткування доходів та сплати єдиного соціального внеску, зокрема адвокатами як самозайнятими особами.

Зважаючи на важливість питання оподаткування доходів та сплати єдиного соціального внеску для всієї адвокатської спільноти, Комітетом було проведено правовий аналіз нормативно-правових актів, які здійснюють регулювання відносин у вищезазначеній сфері.

За результатами правового аналізу, НААУ було напрацьовано низку зауважень і пропозицій до:

► наказу Міністерства доходів і зборів України від 16.09.2013 №481 «Про затвердження типової форми, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами – підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, та Порядку її ведення»;

► проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження типової форми, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами – підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, та Порядку її ведення».

[Ознайомитися детальніше можна за посиланням.](#)

Обидва опрацьовані питання є вкрай важливими для всіх адвокатів України, оскільки вони впливатимуть на оподаткування адвокатської діяльності.

2. НААУ ініціює внесення змін до податкового законодавства в частині усунення дискримінації, яка встановлена на сьогодні порівняно з фізичними особами. А саме дозволити адвокатам спрощену систему оподаткування без реєстрації фізичної – особи підприємця.

Йдеться про те, що адвокати здійснюють свою діяльність в умовах дискримінаційного податкового законодавства, яке не повністю враховує виняткову конституційну та соціальну роль цієї професії та інші особливості здійснення адвокатської діяльності, що відрізняють її від діяльності фізичних осіб – підприємців, які працюють з метою отримання прибутку. У періоди запровадження карантину податкове навантаження особливо давалося взнаки, і часто саме економічні причини змушували адвокатів зупиняти свою діяльність.

Представники податкової служби підтримали законодавчу ініціативу НААУ, а саме впровадження спрощеної системи оподаткування для адвокатів, які провадять свою діяльність індивідуально, адже Команда НААУ розробила проект Закону, який повністю відповідає заявленій меті.

Деталі за [посиланням](#).

Запис події можна переглянути за [посиланням](#).

НААУ ініціює внесення змін до податкового законодавства в частині усунення дискримінації, яка встановлена на сьогодні порівняно з фізичними особами. А саме дозволити адвокатам спрощену систему оподаткування без реєстрації фізичної особи – підприємця.

З такою пропозицією Голова НААУ, РАУ **Лідія Ізовітова** [звернулася](#) до Голови Комісії з питань правової реформи при Президентові України **Сергія Іонушаса**.

На цьому наголосив заступник Голови НААУ, РАУ **Валентин Гвоздій** під час вебінару на тему «Оподаткування адвокатської діяльності», який відбувся 14 липня 2021 року за ініціативи Комітету з питань митного та податкового права, який було організовано Комітетом з питань митного та податкового права НААУ.

Як спікер і модератор заходу виступив адвокат **Яків Воронін** – Голова Комітету з питань митного та податкового права НААУ.

Як спікер і модератор заходу виступив адвокат **Яків Воронін** – Голова Комітету з питань митного та податкового права НААУ.

Серед запрошених були: **Дмитро Аленін**, в. о. заступника начальника ГУ ДПС у м. Києві; **Ігор Козлов**, начальник управління податкового адміністрування фізичних осіб; **Лілія Бубело**, заступник начальника відділу адміністрування єдиного внеску окремих видів та категорій платників.

Під час заходу **Яків Воронін** і **Валентин Гвоздій** заявили, що адвокати здійснюють свою діяльність в умовах дискримінаційного податкового законодавства, яке не повністю враховує виняткову конституційну та соціальну ролі цієї професії та інші особливості здійснення адвокатської діяльності, що відрізняють її від діяльності фізичних осіб – підприємців, які працюють з метою отримання прибутку.

7. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ

21 вересня відбулося перше засідання новоствореного органу – Ради громадського контролю при Бюро економічної безпеки, яке було присвячене кадровим питанням, до якого увійшов Голова Комітету **Яків Воронін**.

Під час засідання члени Ради громадського контролю обрали також заступника Голови РГК, секретаря та трьох представників до складу конкурсної комісії з відбору майбутніх працівників Бюро економічного контролю. Раніше було обрано 15 членів РГК.

Кабінет Міністрів затвердив Положення про Раду громадського контролю при Бюро економічної безпеки України та Порядок її формування 18 серпня 2021 року.

Як ідеться у пояснювальній записці, проектом постанови пропонується затвердити Положення про Раду громадського контролю при Бюро економічної безпеки України та порядок її формування з метою забезпечення прозорості, відкритості діяльності вказаного органу, зокрема шляхом здійснення громадського контролю за його діяльністю; врахування Бюро економічної безпеки України пропозицій і зауважень громадськості, зокрема в частині дотримання ним прав і свобод людини і громадянина.

